

Før alt er kjærligheten

Lesetekster: 2. Mos 1, 22-2,10 og Ef 1,7-12

Evangelietekst: **Markus-evangeliet kapittel 1, vers 3-11**

Forberedelse:

Les alle tre tekstene høyt sammen. Les så evangelieteksten stille hver for dere. Ta en runde og nevnt en ting dere la spesielt merke til, noe som gjorde spesielt inntrykk.

Spørsmål til samtale:

- Hva er den røde tråden i de tre tekstene denne søndagen?
- Hvis du er døpt; fortell det du vet om din egen dåpsdag. Hva det betyr for deg å være døpt?
- Hva trenger du å ta et oppgjør med og vende deg bort fra?
- Hva betyr det for ditt syn på deg selv at Gud elsker deg før du har gjort noe som helst for å fortjene hans kjærlighet? Klarer du å tro på det?
- Hva betyr det for ditt syn på Gud? Beskriv hvem Gud er for deg.

Bønn (av den danske teologen og filosofen Søren Kierkegaard (1812-1855):

Gud, du har elsket oss først, men vi taler om deg som om du bare hadde elsket oss først én gang i fortiden. I virkeligheten er det dag for dag hele livet igjennom at du elsker oss først. Når vi våkner om morgenen og vender vår sjel mot deg, kommer du oss i forkjøpet - du har elsket oss først. Dersom jeg står opp før daggry og i samme øyeblikk vender min sjel i bønn til deg, da er du allerede der - du har elsket meg først. Når jeg legger bak meg alt som forstyrrer og søker inn i sjelen for å tenke på deg, da er du stadig den første. Forlat oss, Gud, vår utakknemlighet. Det er ikke bare én gang du elsker oss først, det er i hvert eneste av livets øyeblikk. Amen.

Sammendrag:

- *Døperen Johannes kaller mennesker til omvendelse.*
- *Med Jesu dåp begynner Faderens redningsplan for å frelse alle mennesker.*
- *Faderen elsker Sønnen før han har rukket å gjøre noe.*
- *Faderen elsker også oss uten at vi gjør oss fortjent til det.*

Olavs preken:

Jesus i dypet

Ingen gjeterer på marken. Ingen englesang. Ingen stall og krybbe. Ikke engang Maria og Josef.

Når evangelisten Markus skal begynne sin fortelling om Jesus fra Nasaret, så forteller han ingenting om Jesu fødsel i Betlehem og hans oppvekst i Nasaret. Han hopper elegant over alt det som vi har vært samlet om i jula, og begynner i stedet sin fortelling om Jesus denne dagen ved elven Jordan. For, når alt kommer til alt, det er her det virkelig begynner. Det er nå historiens gang begynner å snu. Der er her Faderens frelsesplan for alvor settes ut i live.

I Jordan-elvens salte vann gjør Jesus det motsatte av alle de andre rundt ham. De andre får syndene sine vasket bort, mens Jesus tar alle andres synder på seg.

Ved utløpet av elva Jordan, der elva renner ut i Dødehavet, flokket folkemassene seg om døperen Johannes. Han refset dem med harde ord og formante at de måtte vende om fra sin synder og be Gud om tilgivelse. Og tegnet på tilgivelsen var dåpen i Jordan-elva.

Hit kom også Jesus. Til det som er det laveste punktet på jordens overflate. 400 meter under havoverflaten. Der alle elver renner inn og ingen ut. Der vannet er så salt at ingen fisker eller dyr kan overleve. Der alt er dødt og livløst. Der steg Jesus ned i vannet, side om side med angrende syndere, for å få tilgivelsens dåp av Johannes.

Men hvorfor skulle Jesus få tilgivelsens dåp? Han hadde ikke gjort noen synd som han trengte tilgivelse for. Derfor ville også døperen Johannes hindre ham, forteller Matteus. «Det er jeg om trenger å bli døpt av deg!» (Matt 3:14) Men Jesus overtaler han. For dette er Fars vilje. Dette er Faderens plan. I Jordan-elvens salte vann gjør Jesus det motsatte av alle de andre rundt ham. De andre får syndene sine vasket bort, mens Jesus tar alle andres synder på seg. Han som er uten synd, dukker ned i dypet av menneskehetens ondskap - og fra det laveste punktet på jordens overflate begynner han å løfte - begynner han å bære alle menneskers synd på sine egne skuldre - begynner han å gå sin tunge vei mot Golgata.

Himmelen revnet

«Straks han steg opp av vannet, så han himmelen dele seg, og han så Ånden komme ned over seg som en due,» skriver Markus.

Vel, egentlig står det at han så himmelen «revnet» eller «flerret opp». Det greske ordet som Markus bruker (skjidså) er ikke det samme som Matteus og Lukas bruker, når de forteller om det som skjedde. De skriver at himmelen «åpnet seg». «Åpnet seg» slik man åpner og lukker en dør. Men det skriver ikke Markus. Han skriver at himmelen «delte seg» eller «revnet» på en slik måte at den ikke kan lukkes helt igjen etterpå. De ujevne kantene er umulige å få helt tette igjen. Det vil alltid bli noen sprekker. Sprekker som lys kan skinne gjennom.

En gang ba profeten Jesaja til Gud med disse ordene: «Ville du bare flerret himmelen og stige ned for å lære dine motstandere å kjenne ditt navn» (Jes 64:1). Denne dagen ved elva Jordan var det nettopp det som skjedde. Himmelen ble flerret opp - og siden har ingen kunnet lukke den igjen.

Og fra denne dagen, begynte Jesus å rive i stykker de fastlåste bildene av hva Guds vilje er for menneskene. Han rev ned de sosiale grensene som skilte de rike og mektige fra de fattige og utstøtte. Han banet seg vei gjennom de moralske motforestillingene mot å omgås med kvinner og barn, tollere og syndere, syke og urene. Han rev i stykker lenkene som holdt mennesker fanget av sykdom og onde ånder. Han flerret opp gamle rigide ritualer. Han snudde på hodet alle forventninger til Guds Sønn. Og han åpnet øynene på alle som ville se, og viste dem at himmelen er åpen.

*Himmelen ble flerret opp –
og siden har ingen kunnet
lukke den igjen.*

Og helt til slutt - da de hang ham på et kors mellom himmel og jord - og han trakk sitt siste pust, da ble det digre forhenget i tempelet flerret i to - fra øverst til nederst. Det digre forhenget som tidligere hadde skilt menneskene fra det aller helligste og Guds trone i tempelet, det ble revet i to - slik at det aldri mer kunne sys sammen igjen. Ingen skulle lenger måtte stå utenfor - adskilt fra Gud. Jesus tok bort det som skilte. Himmelen er for alltid åpen for alle Guds barn.

Før alt er kjærligheten

Men før Jesus gjorde noe av dette, før han hadde rukket å gjøre noe som helst, så lød det en røst fra himmelen over ham: «Du er min Sønn, den elskede, i deg har jeg min glede.»

Idunn Strøm Sefland har skrevet et lite dikt som heter «Før ALT er kjærligheten»:

*Før ALT er kjærligheten.
Før de kloke ordene og de lange talene.
Før tjenesten og kampen.*

Før undrene og helbredelsene.
Før populariteten.
Før handlingene.
Før kunnskapen og visdommen.
Før smerten.
Før seieren.
Før troen.
Før overgivelsen.
Før ALT er kjærligheten.

«Du er min sønn, den elskede, i deg har jeg min glede!» En stolt far jubler ut sin kjærlighet til sitt barn. Det lille barnet i krybben har blitt en voksen mann ved elvebredden. På terskelen til noe han ennå ikke vet hva er. Han er det eneste mennesket som forandrer alt. Som stiger ned i dypet for å løfte alle opp. Som åpner himmelen for sine søsken. Men tjenesten, oppgavene og alt han skal gjøre har enda ikke begynt. Guds Sønn. Den elskede. Omsluttet av det viktigste før han presterer noe som helst. Omsluttet, før alt, av kjærlighet.

For en bekreftelse! For en kjærlighetserklæring! Faderen elsker Sønnen - før alt.

Elsker Gud meg før alt?

Men da lurer jeg på: Gjelder det også for meg? Elsker Faderen også deg og meg før alt?

Jeg har hørt en fortelling om en liten by, hvor det var et stort loppemarked. Et sted i mengden stod en ung mann og prøvde å selge gamle musikkinstrumenter. Men det var ingen som ville kjøpe. Ingen var interessert i å betale noe for hans skrøpelige instrumenter. Han løftet en fiolin i været og håpet noen skulle by på den. Den så gammel og slitt ut. Den manglet noen strenger. Var det overhodet mulig å spille på den mer? Uansett var det ingen som hadde lyst til å kjøpe den, og den unge mannen skulle akkurat til å legge den til side.

Men en eldre herre hadde med stor interesse fulgt den mislykkede auksjon og han sa: "Unge venn, la meg låne fiolinen et øyeblikk!" Han tok den varsomt i hendene sine, han vendte og dreide den, holdt den opp mot lyset, og kikket inn i den. Plutselig stod mannen helt stille med fiolinen i armene sine - som om han holdt et lite barn: "Jeg vil gi deg 250.000 kr for den!" De som stod rundt, undret seg. De måtte ha hørt feil. Det var jo alt for mye. Men den eldre mannen sa på nytt: "Jeg vil gi deg 250.000 kr for fiolinen. For jeg har funnet Stradivarius-merket i den!"

Guds kjærlighet er ikke noe vi gjør oss fortjent til.

Stradivarius-fioliner er blant de aller beste fioliner i verden, fordi de laget av den aller dyktigste fiolinbyggeren. På samme måte er det med deg og meg. Selv om vi ikke er helt som vi skal være, vi har riper og sår, vi mangler kanskje en streng, eller spiller litt falsk iblant. Likevel ser Gud et fint merke i oss, et stradivarius merke. For vi er jo bygd av den dyktigste menneskebyggeren, Gud selv. Gud ser i oss sine elskede barn.

*Løfte ansiktet mot en åpen himmel
og kjenne varmen fra Guds
strålende glede over oss.*

Guds kjærlighet er ikke noe vi gjør oss fortjent til. Ikke engang Guds egen sønn gjorde noe som helst for å bli elsket av sin far. Guds kjærlighet måles ikke opp i gram eller liter - alt etter hvor elskverdige vi er. Sånn var det for Jesus. Sånn er det for oss.

Guds kjærlighet øses ut over oss som solskinn. Vi kan ta i mot som barn. Løfte ansiktet mot en åpen himmel og kjenne varmen fra Guds strålende glede over oss. Ta det i mot. Våge å åpne hjertet og livet. Våge å tro at vi er Guds barn, de elskede.

For før alt - er kjærligheten.